

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 157/02-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť A. M., bytom B., pre namietané porušenie jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993 a pre porušenie jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom RNDr. J. P., Exekučný úrad T., pod sp. zn. Ex 155/98, ako aj jeho návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí a exekučného príkazu sp. zn. Ex 155/98 z 23. mája 2000 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť A. M. v časti týkajúcej sa namietaného porušenia jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993 o d m i e t a ako podanú oneskorene.

2. Sťažnosť A. M. v časti týkajúcej sa namietaného porušenia jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom RNDr. J. P., Exekučný úrad, T., pod sp. zn. Ex 155/98 o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2002 doručená sťažnosť A. M., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993 a porušenie jeho základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom RNDr. J. P., Exekučný úrad, T., pod sp. zn. Ex 155/98.

Sťažovateľ uviedol, že Okresný súd v Topoľčanoch rozsudkom č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 na návrh jeho bývalej manželky A. V., bytom P., zrušil ich podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území B., zapísaným v EN Správy geodézie T. na liste vlastníctva č. 292 ako parc. č. 896/212 – dom, č. súp. 470.

Podielové spoluvlastníctvo vypořiadal tak, že nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (sťažovateľa), ktorému zároveň uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke protihodnotu jej spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti vo výške 323 105 Kčs v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Uvedeným rozsudkom taktiež uložil navrhovateľke povinnosť doplatiť na súdnom poplatku 4 924 Kčs v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a sťažovateľovi povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 12 924 Kčs a navrhovateľke náhradu trov

konania vo výške 33 204 Kčs na účet jej právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľka aj sťažovateľ sa proti uvedenému rozhodnutiu odvolali.

Krajský súd v Bratislave, pobočka v Nitre, rozsudkom sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k rodinnému domu č. súp. 470 postavenému na parc. č. 896/212 v katastrálnom území B. (súd prvého stupňa zahrnul v dôsledku nepresnej formulácie výrokovej časti rozhodnutia do zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva aj pozemok, na ktorom bol rodinný dom účastníkov konania postavený, aj napriek tomu, že tento bol výlučným vlastníctvom sťažovateľa) a vyporiadal ho tak, že nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva odporcu (sťažovateľa), ktorému zároveň uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke protihodnotu jej spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnosti vo výške 323 105 Kčs v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa súdnych poplatkov a náhrady trov konania zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, že uvedenými rozhodnutiami súdov „bol preukázateľne poškodený na svojom majetku, ktorý postupne nadobúdaval a zveľaďoval od roku 1970, kedy sa od neho fyzicky odsťahovala bývalá manželka A. V., ktorá od uvedeného obdobia sa úplne prestala finančne podieľať na nadobudnutí majetku, ktoré by za normálnych okolností patrilo do spoločného vlastníctva“. Poukázal aj na skutočnosť, že v konaní pred všeobecnými súdmi bolo preukázané, že s bývalou manželkou prestali spolu hospodáriť od roku 1970. Podľa sťažovateľa bolo v konaní pred všeobecnými súdmi preukázané aj to, že majetok, ktorý bol predmetom konania, získal vlastným fyzickým úsilím, z vlastných finančných prostriedkov.

Okrem hmotnoprávných nedostatkov došlo podľa sťažovateľa napadnutými rozhodnutiami aj k porušeniu „procesných ustanovení“, pretože vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nemohlo byť rozhodnuté dvakrát, pričom jeho

bývalá manželka požiadala prvýkrát o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov 7. novembra 1972, no súd jej návrh zamietol.

Napadnutými rozhodnutiami a následným exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom RNDr. J. P., Exekučný úrad, T., pod sp. zn. Ex 155/98 bolo podľa sťažovateľa porušené aj jeho základné právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, pretože z mesačných dávok starobného dôchodku je mu na základe exekučného príkazu sp. zn. Ex 155/98 z 23. mája 2000 zrážané 2 296 Sk, takže po zaplatení „povinných platieb“ mu zostane 700 Sk mesačne.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd jeho sťažnosti vyhovel a prikázal Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, „obnoviť stav pred porušením základného práva alebo slobody“. Zároveň žiadal finančné zadost'učinenie vo výške 400 000 Sk ako náhradu nemajetkovej ujmy. Požadovanú výšku považoval za primeranú vzhľadom na „značnú škodu, ktorá mi vznikla napadnutými rozhodnutiami v spojení s exekučným príkazom exekútorského úradu v T.“. Súčasne podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhol, aby ústavný súd „odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí resp. exekučného príkazu Exekútorského úradu v T. EX 155/98 z 23. 05. 2000 až do rozhodnutia vo veci samej.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993.

Rozsudok Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 6 C 86/90-114 z 11. júna 1992 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993, ktorým bolo zrušené a vyporiadané spoluvlastnícke právo účastníkov konania k ich rodinnému domu a sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť jeho bývalej manželke 323 105 Sk ako protihodnotu jej spoluvlastníckeho podielu, nadobudol právoplatnosť 29. apríla 1993. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 4 C 66/97-30 z 25. júna 1998 vo veci žaloby A. V. proti sťažovateľovi o zaplatenie 128 000 Sk ako úroku z omeškania s plnením peňažného záväzku sťažovateľa vyplývajúceho z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993, ako aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 332/01-51 zo 7. marca 2001.

Sťažovateľ sa však ústavnej ochrany svojich základných práv podľa čl. 127 ústavy domáhal až 10. septembra 2002, keď bola jeho sťažnosť doručená ústavnému súdu.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne zaujíma právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny

prostriedkov ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

V čase, keď sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde (po viac ako deviatich rokoch od právoplatnosti napadnutých rozhodnutí) podľa čl. 127 ústavy (v znení účinnom od 1. januára 2002), už uplynula lehota stanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Vzhľadom na túto skutočnosť dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľa bola podaná oneskorene, a z uvedeného dôvodu ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

2. Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva sťažovateľa na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy exekučným konaním vedeným súdnym exekútorom RNDr. J. P., Exekučný úrad, T., pod sp. zn. Ex 155/98, ústavný súd konštatuje, že exekúcia je vykonávaná zrážkami z dôchodku povinného (sťažovateľa) na základe vykonateľného exekučného titulu - rozsudku Krajského súdu v Bratislave, pobočky v Nitre, sp. zn. 14 Co 489/92 z 25. marca 1993 a uznesenia Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6 C 86/90 z 29. októbra 1993, ktorým rozhodol o náhrade trov konania - v súlade s ustanovením § 89 v spojení s § 66 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou vyslovil, že ak navrhovateľ v konaní pred ústavným súdom namietne také porušenie práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99).

Pretože nútený výkon súdneho rozhodnutia v exekučnom konaní, ktorý je v súlade s ustanoveniami zákona (Exekučného poriadku), nepredstavuje vzhľadom na okolnosti tohto prípadu sám osebe porušenie základného práva na primerané hmotné zabezpečenie

v starobe podľa čl. 39 ods. 1 ústavy, rozhodol ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Sťažovateľ v sťažnosti navrhol, aby ústavný súd „odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí, resp. exekučného príkazu Exekútorského úradu v T. EX 155/98 z 23. mája 2000 až do rozhodnutia vo veci samej“.

Pretože ústavný súd po predbežnom prerokovaní v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia odmietol, o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí a exekučného príkazu už potom nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2002